

Bilaga 1

Alingsås 230512

Beskrivning av projektet

Installation av solpaneler

Fastighet: Hakefjorden 1

I samtal med Bygglovsenheten i Alingsås den 5 maj fick vi information om att bygglov krävs för installation av solpaneler då fastigheten anses vara kulturhistoriskt värdefull (B)*.

Vår ambition är att förädla det arv som fastigheten från sitt färdigställande 1979 fört med sig genom åren. Arkitekt Hans Drevik hade för avsikt att konstruera ett modernt hus som vid tiden byggdes likt ett passivhus. Huset skulle vara energieffektivt och samtidigt underhållsfritt. Huset har vattenburen värme som under många år försörjdes genom vattenmantlad vedkamin på under och övervåning i kombination med vertikal solfångare på husets södersida. Denna uppvärmningsform byttes 2012 ut mot en modernare där luft-vattenvärmepump vidare fick tjänstgöra som primär uppvärmningskälla. 2015 utförde vi som nya ägare till huset en komplett takrenovering där vi ersatte tidigare enkupiga tegelpannor från Vittinge med samma typ.

Vi befinner oss nu i en tid där energifrågan är högaktuell där det ekologiska perspektivet med hållbarhet som förtecken växer sig allt starkare. För att kunna bidra till en hållbar energiförsörjning ur ett lokalt som kollektivt perspektiv avser vi installera en solcellsanläggning. Det är även ett sätt att bibehålla och förädla fastighetens ursprungliga syfte och arv. Med osäkra elpriser och en oro på världsmarknaden blir det här steget naturligt för oss att ta.

Antalet paneler är väl avvägda för att passa hushållets förbrukning och den investeringskalkyl vi tagit fram tillsammans med Alingsås Energi. Placeringen anser vi vara optimal utifrån våra förutsättningar med 24 paneler på östsidans ena hälft och 21 paneler på västsidan. Detta för att uppnå så bra effekt som möjligt då verkningsgraden bedöms vara 78% jämfört med placering i söderläge. Solpanelerna gifter sig väl till takets formspråk och estetik då de placeras i symmetriskt förhållande till takets utformning. På så vis bevaras takets ursprungliga formspråk vilket samtidigt är viktigt för oss.

Vi har valt Alingsås Energi som leverantör av solcellsanläggningen då vi har stort förtroende för dem och har en god kontakt med säljaren i processen. Delar av bilagorna är omarbetade utifrån underlag vi tagit fram tillsammans med Alingsås Energi så även uppgifter i bifogad kontrollplan.

Med vänlig hälsning

Bilagor:

Bilaga 1. Beskrivning av projektet

Bilaga 2. Situationsplan

Bilaga 3. Placering solpaneler

Bilaga 4. Fasadritning

Bilaga 5. Kontrollplan

* Värderad enligt bilaga till Kulturmiljöprogrammet

Alingsås 230518

Komplettering ansökan bygglov

Diarienummer: 2023-000300

Installation av solpaneler

Fastighet: Hakefjorden 1

Adress: Enehagsgatan 234

Vi bifogar här efterfrågade kompletteringar:

- Förslag till kontrollplan (kompletterad med berörda kontrollpunkter)
- Fasadritningar (fyra väderstreck i skala 1:100)
- Takplansritning (skala 1:100)
- Teknisk beskrivning (fastighetens/ ursprungsritning)

I veckan pratade jag med min granne på Enehagsgatan 231 om att det krävs bygglov för installation av solpaneler på några adresser på Enehagen inräknat hans fastighet. Han står inför installation i närtid så han var i kontakt med bygglovsenheten i veckan. Han beviljades bygglov på dagen utan att inkomma med de alla de handlingar som krävs för ansökan. Han berättade för mig att han enbart behövt mejla foton av närliggande fastigheter. Eftersom vi inte fått information om att foton på närliggande fastigheter ska ingå i ansökan så bilägger vi även dessa tillsammans med övriga kompletteringar. Vi hoppas därmed att ansökan är komplett för utredning och vidare beslut om bygglov.

Med vänlig hälsning

Alingsås 230828

Yttrande i ärende Hakefjorden 1 LOV 2023-300

Efter granskning av vår ansökan avseende installation av solceller bedöms denna åtgärd inte ske varsamt och ta tillräcklig hänsyn till byggnadens värde (PBL 8:17). Hänvisningar i byggnadsantikvaries bedömning refererar till involverade lagrum däribland nämnda KML 1:1, PBL 2:6, PBL 8:13, PBL8:17, BFS 2016:6, punkt 1:2211 varsamhet.

I vårt yttrande vill vi framföra vår syn på ärendet. Vår syn skiljer sig på en avgörande punkt från den bedömning bygglovsenheten gör. Nämligen den att vi anser att det enskilda intresset och det allmänna borde vara förenliga med varandra i detta fall. Skälet till vår motivering är att vi anser att vi i det enskilda tar ansvar för det allmänna. Det sker genom att solceller är en investering som i hög grad gynnar det allmänna. Det sker genom ett lägre energiuttag och genom att försörja fastigheter i närområdet med överskottsenergi vilka ingår i det allmänna. Utöver det ansvarar vi för att säkra upp för lägre energikostnader både ur ett kort och långsiktigt perspektiv för en stabilare hushållsekonomi. Vi anser att en installation av solceller skiljer sig stort från t ex ett bygglov som avser utbyggnad, ändring av färg, material då dessa i mycket liten grad kan anses bidra till det allmännas intressen.

Vi anser för övrigt att det allmännas intresse är otydligt definierat i lagstiftningen vilket inte heller underlättar vid handläggningen. Det ger utrymme för kommunen att vid en kulturhistorisk inventering göra en värdering som innefattar vissa fastigheter medans andra utelämnas. Den bedömning som görs om vilken fastighet som anses vara värdefull eller inte för det allmänna får anses vara en högst subjektiv om än professionell bedömning. Att en fastighet tas upp i inventeringen som estetiskt tilltalande och bärare av tidstypiska uttryck samt bedöms ha ett högt kulturhistoriskt värde kan givetvis vara en god sak i sig. Att bedömningen får konsekvenser för enskilda intressen som i vårt fall är uppenbart då vi nu inte kan installera solceller. Vi anser att det är en stor inskränkning i de frihetsgrader vi som kommuninvånare har att göra investeringar för en hållbar framtid.

Vi anser att ett tak med enkupiga tegelpannor som på vårt hus är vackrare och mer estetiskt tilltalande utan solceller, även om det naturligtvis också är en subjektiv värdering likt kommunens. Vi delar bedömningen med kommunen att solceller på taket skulle synas för det allmänna men att det inte på något sätt skulle förstöra de kulturhistoriska intressen som anförs. Det är en anpassning till en tid som kräver anpassning. Att subjektiva uppfattningar om estetik skulle väga tyngre till förmån för det allmännas intresse är ett ställningstagande som kommunen väljer att göra.

Med det sagt behöver kommunen väga in i vilken grad den vill påverka enskildas intressen positivt eller motverka enskilt ansvarstagande.

Kommunen behöver även ställa sig frågan på vilket sätt det allmännas intressen kommer påverkas genom att solceller installeras på vårt tak? Vilka kommer att påverkas? På vilket sätt kommer de att påverkas? Kommer det allmänna lida några men och i så fall på vilket sätt? Går negativa effekter på det allmänna att styrka i detta fall?

Nu har vårt hus oberoende av att vi har ett uttalat enskilt intresse av det bedömts ha ett högt kulturellt värde. Det i sin tur leder till en bedömning om att vi inte kan installera solceller. Det som vi vill lyfta fram är att denna bedömning uteslutande har gjorts utan hänvisning till konkreta exempel på att en installation av solceller på vårt tak i praktiken har en negativ påverkan på det allmänna. Konsekvensen av bedömningen blir att vi inte kan installera solceller samtidigt som ett antal andra hus på vår gata får denna möjlighet. Detta enbart för att dessa grannhus antingen har lägre värdering i den kulturhistoriska inventering som gjorts eller inte blivit upptagna i densamma.

Eftersom vi i form av det enskilda i allra högsta grad utgör en del av det allmänna, kan vi som del av det allmänna vittna om att solceller på vårt tak (inte heller på andras tak) påverkar oss det minsta. Det är snarare en kraft i det enskilda och ett naturligt ansvarstagande för den tid vi lever i och måste ta gemensamt ansvar för. För oss handlar vårt yttrande inte enbart om att värna om vår och andras förutsättningar till en hållbar miljö och tillvaratagandet av enskilda ekonomiska intressen. Yttrandet handlar även i hög grad om att kommunen behöver ställa sig frågan om vilken kommun vi vill vara och på vilket sätt vi vill bidra till positiva enskilda initiativ, som i detta fall.

Att i bedömningen inte se vår bygglovsansökan och effekterna av den i det breda perspektivet orsakar en rad konsekvenser. Inte bara för oss som familj utan kommer även att göra det för många andra efter oss¹. Den bedömning som gjorts till förmån för det allmänna påverkar tveklöst det enskilda i vårt fall. Det är bara det att konsekvenserna av den bedömning som gjorts får vi som det enskilda stå för.

Vi har respekt för värdet av en handläggning som följer gällande lagstiftning. I bedömningen hänvisar man till en fåtal rättsfall som man menar utgör praxis i detta ärende. Vi anser att det är att försvåra för det enskilda vars syfte är att ta ansvar för det allmänna. Vi vill att vår kommun ska verka för att vara en attraktiv framtidskommun där solcellsinstallationer och estetiska värden är två delar som går hand i hand. Alingsås kommun behöver gå i bräschen för denna utveckling och inte motverka den. Avslutningsvis vill vi att Bygg-och miljönämnden ska se värdet i att ta ansvar för att underlätta vid ansökan om bygglov för solceller. Det kan ske genom lättnader för installation för solceller på fastigheter som ingår som kulturhistoriskt värdefull och på detta sätt bättre tillvarata både det allmännas och det enskildas intressen.

Vi värnar om att vår stad ska få bibehålla sina kulturvärden och sitt unika uttryck, i stadskärnan som i dess ytterområden. Samtidigt menar vi att det måste finnas en balans mellan estetik, kulturhistoriskt värde och möjligheten till att installera solceller på hus som har q-märkning.

Vi vill nu se att Bygg-och miljönämnden i Alingsås kommun vågar visa styrka i detta ärende och visa riktning och vilja att balansera det allmännas intresse med det enskildas. Det är trots allt två sidor av samma mynt.

Med vänlig hälsning

---

1 Enligt bilaga till Kulturmiljöprogrammet: 775 fastigheter ingår i inventeringen med värdering B, ytterligare 125 med värderingen A .